

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/194010,Archiwum-Zwiazku-Polakow-w-Niemczech-trafilo-do-Instytutu-Pamieci-Narodowej.html>

12.05.2024, 03:33

Archiwum Związku Polaków w Niemczech trafiło do Instytutu Pamięci Narodowej

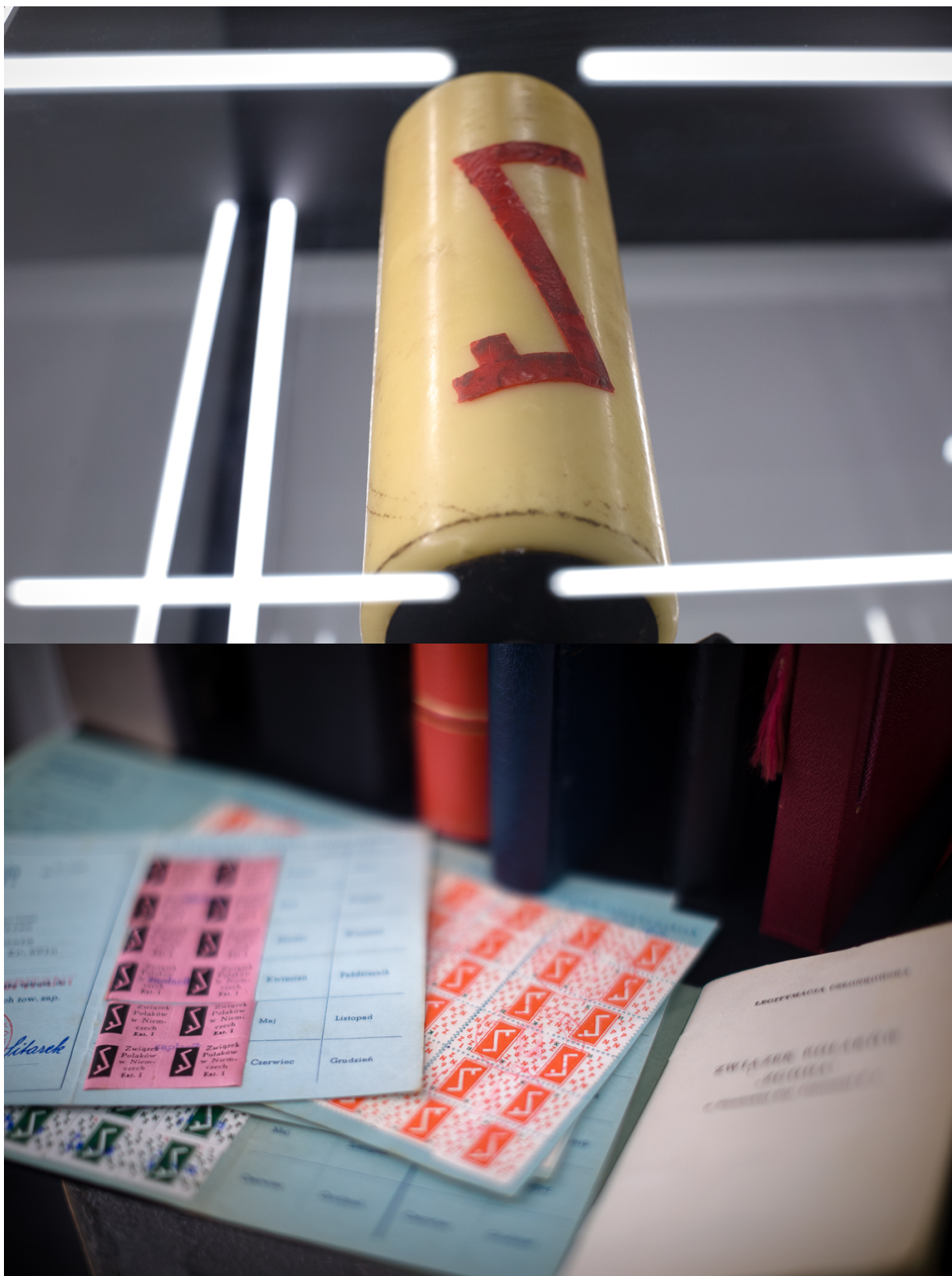
20 listopada 2023 r. w Archiwum IPN w Warszawie odbyła się konferencja prasowa prezesa IPN dr. Karola Nawrockiego i dyrektora Archiwum IPN Marzeny Kruk z udziałem wiceprezes Związku Polaków w Niemczech Anny Wawrzyszko. Dokumenty zgromadzone i wytworzone w czasie ponad stuletniej działalności Związku zostały przekazane do IPN w ramach projektu „Archiwum Pełne Pamięci”.

Archiwum Związku Polaków w Niemczech trafiło do Instytutu Pamięi Narodowej – konferencja. Warszawa, 20 listopada 2023. Na zdj. dr Karol Nawrocki oraz Anna Wawrzyszko, prezes Związku Polaków w Niemczech. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Archiwum Związku Polaków w Niemczech trafiło do Instytutu Pamięi Narodowej – konferencja. Warszawa, 20 listopada 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Archiwum Związku Polaków w Niemczech trafiło do Instytutu Pamięi Narodowej – konferencja. Warszawa, 20 listopada 2023. Na zdj. Marzena Kruk, dyrektor Archiwum IPN. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Archiwum Związku Polaków w Niemczech trafiło do Instytutu Pamięci Narodowej – konferencja. Warszawa, 20 listopada 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Archiwum Związku Polaków w Niemczech trafiło do Instytutu Pamięci Narodowej – konferencja. Warszawa, 20 listopada 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Archiwum Związku Polaków w Niemczech trafiło do Instytutu Pamięci Narodowej – konferencja. Warszawa, 20 listopada 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Archiwum Związku Polaków w Niemczech trafiło do Instytutu Pamięci Narodowej – konferencja. Warszawa, 20 listopada 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Archiwum Związku Polaków w Niemczech trafiło do Instytutu Pamięci Narodowej – konferencja. Warszawa, 20 listopada 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Archiwum Związku Polaków w Niemczech trafiło do Instytutu Pamięci Narodowej – konferencja. Warszawa, 20 listopada 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Archiwum Związku Polaków w Niemczech trafiło do Instytutu Pamięci Narodowej – konferencja. Warszawa, 20 listopada 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Archiwum Związku Polaków w Niemczech trafiło do Instytutu Pamięci Narodowej – konferencja. Warszawa, 20 listopada 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Archiwum Związku Polaków w Niemczech trafiło do Instytutu Pamięci Narodowej – konferencja. Warszawa, 20 listopada 2023. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Do Archiwum IPN trafia kilkaset metrów akt i dokumentów o aktywności Polaków. W nich zapisana jest także prawda o losie narodu polskiego za naszą zachodnią granicą. To wielki wyraz zaufania do Instytutu Pamięci Narodowej, że w ramach „Archiwum Pełnego Pamięci”, wyjątkowego projektu IPN i naszych archiwistów ten zbiór i te dokumenty trafiają właśnie do nas, gdzie będą przez profesjonalnych archiwistów opracowane, gdzie zostaną poddane zabiegom konserwatorskim, gdzie zostaną zdigitalizowane i upowszechnione dla tych, którzy są zainteresowani, czyli dla dziennikarzy i dla naukowców sprawiając, że ta historia nigdy nie popadnie w studnię niepamięci

– mówił podczas konferencji prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki.

W tym miejscu chciałem serdecznie podziękować pani dyrektor Marzenie Kruk, pani naczelnik Teresie Gallewicz-Dołowej i wszystkim pracownikom Archiwum IPN, którzy są zaangażowani w projekt „Archiwum Pełne Pamięci”. To nie przypadek, że aż 2187 darczyńców z całego świata zaufało Instytutowi Pamięci Narodowej

– powiedział dr Nawrocki.

Anna Wawrzyszko, prezes Związku Polaków w Niemczech podkreśliła, jak ważna jest pamięć narodowa oraz dziedzictwo kulturowe, z którymi mamy do czynienia właśnie dzięki Związkowi.

Do Archiwum IPN trafią nie tylko dokumenty papierowe, ale także i fotografie, nagrania dźwiękowe oraz filmy. Jak zaznaczyła dyrektor Archiwum IPN Marzena Kruk, jest to wielopłaszczyznowe wyzwanie, żeby zadbać o to dziedzictwo dokumentacyjne i audiowizualne, aby historie tych Polaków, którym tak wiele zawdzięczamy, opowiadać młodym ludziom. I właśnie dlatego powstał projekt „Archiwum Pełne Pamięci”.

Dołożymy wszelkich starań, aby jak najszybciej te materiały trafiły do naukowców i do dziennikarzy. Aby Związek Polaków w Niemczech znalazł swojego historyka, który przygotuje pełne monografie tego Związku i opowie historie odważnych ludzi, którzy w trudnych czasach potrafili sprzeciwić się systemowi totalitarnemu

- zapewniła Marzena Kruk.

W ramach współpracy Instytutu Pamięci Narodowej ze Związkiem Polaków w Niemczech do Archiwum IPN trafił cały zasób archiwalny Związku, liczący kilkaset metrów dokumentacji. Instytut Pamięci Narodowej zobowiązał się do merytorycznego uporządkowania materiałów, ich konserwacji i digitalizacji.

Zapis konferencji na kanale IPNtv

Związek Polaków w Niemczech został założony 27 sierpnia 1922 roku. Organizacja odgrywała ważną rolę w zachowaniu świadomości narodowej Polaków zamieszkujących obszar Niemiec, zwłaszcza w latach 20-tych i 30-tych XX w. Polacy stworzyli silną instytucję, prężnie działającą na polu politycznym, społecznym, kulturalnym i gospodarczym, zbudowali na terenie Niemiec swoje banki, spółdzielnie, przedsiębiorstwa, szkoły, przedszkola, biblioteki, wydawali książki, gazety, czasopisma.

Dynamiczny rozwój Związku zahamowało dojście do władzy Adolfa Hitlera w 1933 roku. Odtąd Polacy podlegali zmasowanym represjom i terrorowi, łącznie z zabójstwami, a polskie placówki były napadane i niszczone. Po wybuchu II wojny światowej Niemcy pozbawili Polaków statusu mniejszości narodowej, działalność ZPwN została zakazana, a majątek przejęty i zdefraudowany. Działacze Związku trafili do obozów koncentracyjnych i więzień. Tam z powodu swojej przynależności narodowej i dotychczasowego manifestowania polskości byli torturowani i mordowani. Do dziś Polacy nie odzyskali w Niemczech statusu mniejszości narodowej, nie zwrócono im również zrabowanego majątku. Ponadto nie zostały też Polsce wypłacone jakiegokolwiek reparacje wojenne.

Obecność Polaków na terenie państwa niemieckiego, działalność związku, sylwetki najbardziej znanych działaczy oraz represje, jakie ich spotykały ze strony Niemców za trwanie przy polskości przedstawia ogólnopolska wystawa Instytutu Pamięci Narodowej „[»Jesteśmy Polakami«. Związek Polaków w Niemczech](#)”.

Dokumenty związku zostaną przekazane w ramach [Archiwum Pełnego Pamięci](#) – projektu prowadzonego przez Archiwum IPN, uruchomionego w maju 2017 r., w ramach którego IPN zaprasza wszystkich do współpracy w utrwalaniu pamięci o losach Polski i Polaków. Zachęca do wydobycia z domowych zbiorów dokumentów ukazujących ważne wydarzenia z dziejów Polski i tych przedstawiających szerzej nieznaną lub zapomnianą historię rodzinne oraz podzielenia się nimi za pośrednictwem Instytutu z innymi.